

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาที่มีผลต่อของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 ซึ่งผู้วิจัยขอสรุปผล อภิปรายผล และให้ข้อเสนอแนะ ดังนี้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17
2. เพื่อศึกษาระดับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17
4. เพื่อศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 ในปีการศึกษา 2557 จำนวน 1,200 คน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17. 2558 : 17)

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 ในปีการศึกษา 2557 กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางเทียบหา กลุ่มตัวอย่างของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970 : 607 - 610) จากประชากรจำนวน 1,200 คน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17. 2558 : 17) ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง 291 คน แล้วสุ่มอย่างง่ายตามสัดส่วนของครูผู้สอนแต่ละสถานศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ แบบสอบถาม แบ่งเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 ประกอบด้วย 4 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการสร้างบารมี 2) ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ 3) ด้านการกระตุ้นให้เกิดเขาวุ่นปัญญา 4) ด้านการคำนึงถึงปัจเจกบุคคล

ตอนที่ 2 แบบสอบถามประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 ประกอบด้วย 4 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านความสามารถในการผลิตนักเรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น 2) ด้านความสามารถในการพัฒนานักเรียนให้มีทัศนคติทางบวก 3) ด้านความสามารถในการปรับเปลี่ยนและพัฒนาโรงเรียน 4) ด้านความสามารถในการแก้ปัญหาภายในโรงเรียน

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามลำดับ ดังนี้

1. ผู้วิจัยขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี ถึงผู้อำนวยการโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 เพื่อขอความร่วมมือในการทำวิจัย
2. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามพร้อมสำเนาหนังสือขอความร่วมมือในการทำวิจัยส่งให้แก่สถานศึกษา เพื่อขอความร่วมมือจากกลุ่มตัวอย่างในการตอบแบบสอบถาม
3. กำหนดวันในการเก็บรวบรวมแบบสอบถาม และผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมแบบสอบถามด้วยตนเอง

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามแต่ละฉบับ
2. ทำการลงรหัสข้อมูลในคอมพิวเตอร์ และหาค่าสถิติโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป
3. วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 โดยการหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เป็นรายด้านและรายข้อแล้วนำค่าเฉลี่ยไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์ในการแปลความหมายเป็นช่วงคะแนน

4. วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 โดยการหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เป็นรายด้าน และรายชื่อแล้วนำค่าเฉลี่ยไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์ในการแปลความหมายเป็นช่วงคะแนน

5. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา กับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 โดยหา ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient)

6. วิเคราะห์ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผล ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 โดยใช้สมการพยากรณ์ อย่างง่าย ($\hat{Y} = a + bx$)

สรุปผลการวิจัย

จากการศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาที่มีผลต่อประสิทธิผล ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. ระดับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 โดยรวมและเป็นรายด้านอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.10$) เรียงตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก คือ ด้านการกระตุ้นให้เกิดชาวปัญญา ($\bar{X} = 4.31$) ด้านการคำนึงถึงปัจเจกบุคคล ($\bar{X} = 4.10$) และด้านการสร้างแรงบันดาลใจ ($\bar{X} = 4.08$) ด้านต่ำสุด ด้านการสร้างบารมี มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 3.92$) ตามลำดับ

ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 ด้านการสร้างแรงบันดาลใจโดยรวมและ เป็นรายชื่ออยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.08$) เรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก คือ ผู้บริหาร มีเป้าหมายในการทำงานที่ชัดเจน ($\bar{X} = 4.32$) ผู้บริหารให้ความสนใจเป็นการส่วนตัวแก่ผู้ร่วมงาน แต่ละคน ($\bar{X} = 4.18$) ผู้บริหารปฏิบัติต่อผู้ร่วมงาน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ($\bar{X} = 4.13$) ตามลำดับ ส่วนภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 ด้านการสร้างแรงบันดาลใจที่มีค่าเฉลี่ย ต่ำสุด คือ ผู้บริหารแสดงให้เห็นถึงความตั้งใจอย่างแน่วแน่ที่จะทำงานให้สำเร็จตามที่กำหนด ($\bar{X} = 3.87$)

ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 ด้านการกระตุ้นให้เกิดชาวปัญญา โดยรวม และเป็นรายชื่ออยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.31$) เรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก คือ ผู้บริหารส่งเสริมให้ผู้ร่วมงานระบุนปัญหาโดยการชี้เหตุผลมากกว่าความคิดเห็นส่วนตัว ($\bar{X} = 4.41$)

ผู้บริหารกระตุ้นให้ผู้ร่วมงานมองปัญหาในหลายแง่มุม ($\bar{X} = 4.41$) ผู้บริหารกระตุ้นให้ผู้ร่วมงานมองว่าปัญหาทุกอย่างมีวิธีแก้ไข ($\bar{X} = 4.35$) ส่วนภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดของครูผู้สอนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 ด้านการกระตุ้นให้เกิดแนวปฏิบัติที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ผู้บริหารกระตุ้นให้ผู้ร่วมงานหาวิธีการใหม่ ๆ มาใช้ในการปฏิบัติงาน ($\bar{X} = 4.20$)

ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของครูผู้สอนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 ด้านการสร้างบารมี โดยรวมและเป็นรายชื่ออยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.92$) เรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก คือ การบริหารงานของผู้บริหารเป็นที่ยอมรับของผู้ร่วมงาน ($\bar{X} = 4.28$) ผู้บริหารให้โอกาสผู้ร่วมงานได้เรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ ตามความต้องการ ($\bar{X} = 4.01$) ผู้ร่วมงานไว้วางใจในการปฏิบัติงานของผู้บริหาร ($\bar{X} = 4.00$) ส่วนภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 ด้านการสร้างบารมีที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การทำงานของผู้บริหารเป็นที่นับถือของผู้ร่วมงาน ($\bar{X} = 3.67$)

ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของครูผู้สอนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 ด้านการคำนึงถึงปัจเจกบุคคล โดยรวมและเป็นรายชื่ออยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.10$) เรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก คือ ผู้บริหารปฏิบัติต่อผู้ร่วมงานทุกคนด้วยความยุติธรรม ($\bar{X} = 4.28$) ผู้บริหารกระตุ้นให้ผู้ร่วมงาน ทำงานกันเป็นทีมได้อย่างมีประสิทธิภาพ ($\bar{X} = 4.13$) ด้านการคำนึงถึงปัจเจกบุคคลที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ผู้บริหารสนับสนุนในการพัฒนาจุดเด่นของตนเอง ($\bar{X} = 4.09$)

2. ประสิทธิภาพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 โดยรวมและเป็นรายด้าน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.00$) เรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก คือ ด้านความสามารถในการพัฒนานักเรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น โดยรวมและรายชื่ออยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.24$) ด้านความสามารถในการปรับเปลี่ยนพัฒนาสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.01$) ด้านความสามารถในการแก้ปัญหาภายในสถานศึกษา ($\bar{X} = 3.92$) ส่วนประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 ด้านประสิทธิผลของสถานศึกษาที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านความสามารถในการพัฒนานักเรียนให้มีทัศนคติทางบวก ($\bar{X} = 3.84$)

ประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 ด้านความสามารถในการพัฒนานักเรียน ให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น โดยรวมและเป็นรายชื่ออยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.24$) เรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก คือ นักเรียนสามารถสรุปประเด็นจากการเรียนรู้และประสบการณ์ได้อย่างถูกต้อง ($\bar{X} = 4.47$) นักเรียน มีทักษะในการ

แสวงหาความรู้ รักการเรียนรู้และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง ($\bar{X} = 4.43$) นักเรียนสามารถทำตามลำดับขั้นตอนและผลงานมีคุณภาพ ($\bar{X} = 4.19$) ส่วนประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 ด้านความสามารถในการพัฒนานักเรียนที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ สูงขึ้น ($\bar{X} = 3.98$)

ประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 ด้านความสามารถในการพัฒนานักเรียนให้มีทัศนคติทางบวก โดยรวมและเป็นรายชื่อ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.84$) เรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก คือ นักเรียนมีเหตุผล และยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น ($\bar{X} = 4.09$) นักเรียนเห็นประโยชน์จากการอ่าน และการแสวงหา ความรู้ด้วยตนเอง ($\bar{X} = 3.94$) นักเรียนมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับเพื่อน ครู และบุคคลทั่วไป ($\bar{X} = 3.80$) ส่วนประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 ด้านความสามารถในการพัฒนานักเรียนที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ นักเรียนมีความรับผิดชอบทั้งในด้านการเรียนและหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย ($\bar{X} = 3.70$)

ประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 ด้านความสามารถในการปรับเปลี่ยนพัฒนาสถานศึกษา โดยรวมและเป็นรายชื่ออยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.01$) เรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก คือ สถานศึกษาส่งเสริมให้ชุมชนมีท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนหรือการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.20$) สถานศึกษามีการนำผลการประเมินในปีที่ผ่านมาเป็นข้อมูลในการพัฒนาสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.13$) สถานศึกษามีการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาได้อย่างสอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น ($\bar{X} = 4.07$) ส่วนประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 ด้านความสามารถในการปรับเปลี่ยนพัฒนาสถานศึกษาที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ สถานศึกษามีการพัฒนาและปรับปรุงวิธีการดำเนินงานในทุก ๆ ด้าน อย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ ($\bar{X} = 3.76$)

ประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 ด้านความสามารถในการแก้ปัญหาภายในสถานศึกษา โดยรวมและเป็นรายชื่อ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.92$) เรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก คือ สถานศึกษาส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนและท้องถิ่นในการแก้ปัญหาและพัฒนาสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.12$) ผู้บริหารและครูร่วมมือกันในการปฏิบัติงานและแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ในสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.06$) สถานศึกษามีระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างเหมาะสมและต่อเนื่อง ($\bar{X} = 3.82$) ส่วนประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 ด้านความสามารถในการแก้ปัญหาภายในสถานศึกษาที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ผู้บริหารสามารถแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ในสถานศึกษาได้ เช่น

ด้านการใช้หลักสูตรสถานศึกษา การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน หรือพฤติกรรมของนักเรียน ($\bar{X} = 3.80$)

ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 มีความสัมพันธ์ในระดับปานกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($r_{xy} = .623$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีความสัมพันธ์กัน ดังนี้

1. การสร้างแรงบันดาลใจ กับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 มีความสัมพันธ์ในระดับปานกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($r_{x,y} = .461$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า 1) การสร้างแรงบันดาลใจ กับความสามารถในการพัฒนานักเรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น มีความสัมพันธ์ในระดับปานกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($r_{x,y_1} = .516$) 2) การสร้างแรงบันดาลใจ กับความสามารถในการพัฒนานักเรียนให้มีทัศนคติทางบวก มีความสัมพันธ์ในระดับปานกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($r_{x,y_2} = .481$) 3) การสร้างแรงบันดาลใจ กับความสามารถในการแก้ปัญหาภายในสถานศึกษามีความสัมพันธ์ในระดับปานกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($r_{x,y_3} = .332$) 4) การสร้างแรงบันดาลใจ กับความสามารถในการปรับเปลี่ยนพัฒนาสถานศึกษามีความสัมพันธ์ในระดับต่ำ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($r_{x,y_4} = .292$)

2. การกระตุ้นให้เกิดเขาวัวปัญญา กับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 มีความสัมพันธ์ในระดับต่ำ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($r_{x,y} = .299$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า 1) การกระตุ้นให้เกิดเขาวัวปัญญา กับความสามารถในการผลิตนักเรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น มีความสัมพันธ์ในระดับปานกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($r_{x,y_1} = .533$) 2) การกระตุ้นให้เกิดเขาวัวปัญญา กับความสามารถในการแก้ปัญหาภายในสถานศึกษา มีความสัมพันธ์ในระดับต่ำ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($r_{x,y_2} = .254$) 3) การกระตุ้นให้เกิดเขาวัวปัญญา กับความสามารถในการพัฒนานักเรียนให้มีทัศนคติทางบวก มีความสัมพันธ์ในระดับต่ำ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($r_{x,y_3} = .226$) 4) การกระตุ้นให้เกิดเขาวัวปัญญา กับความสามารถในการปรับเปลี่ยนพัฒนาสถานศึกษามีความสัมพันธ์ในระดับต่ำ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($r_{x,y_4} = .074$)

3. การสร้างบารมี กับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 มีความสัมพันธ์ในระดับปานกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($r_{x,y} = .507$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า 1) การสร้างบารมี กับความสามารถในการผลิตนักเรียน

ให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น มีความสัมพันธ์ในระดับปานกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($r_{X,Y_1} = .637$) 2) การสร้างบารมี กับความสามารถในการแก้ปัญหาภายในสถานศึกษา มีความสัมพันธ์ในระดับปานกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($r_{X,Y_4} = .465$) 2) การสร้างบารมี กับความสามารถในการพัฒนานักเรียนให้มีทัศนคติทางบวก มีความสัมพันธ์ในระดับปานกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($r_{X,Y_2} = .457$) 3) การสร้างบารมีกับความสามารถในการปรับเปลี่ยนพัฒนาสถานศึกษามีความสัมพันธ์ในระดับต่ำ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($r_{X,Y_3} = .235$)

4. การคำนึงปัจเจกบุคคล กับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 มีความสัมพันธ์ในระดับปานกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($r_{X,Y} = .623$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า 1) การคำนึงปัจเจกบุคคลกับความสามารถในการผลิตนักเรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น มีความสัมพันธ์ในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($r_{X,Y_1} = .706$) 2) การคำนึงปัจเจกบุคคล กับความสามารถในการพัฒนานักเรียนให้มีทัศนคติทางบวก มีความสัมพันธ์ในระดับปานกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($r_{X,Y_2} = .561$) 3) การคำนึงปัจเจกบุคคล กับความสามารถในการแก้ปัญหาภายในสถานศึกษามีความสัมพันธ์ในระดับปานกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($r_{X,Y_4} = .543$) 4) การคำนึงปัจเจกบุคคล กับความสามารถในการปรับเปลี่ยนพัฒนาสถานศึกษามีความสัมพันธ์ในระดับปานกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($r_{X,Y_3} = .381$)

ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 ดังสมการ

$Y = 2.044 + .515 X$ หน่วย เมื่อ X คือ ค่าของภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง และ Y เป็นประสิทธิผลของสถานศึกษา

อภิปรายผล

การอภิปรายผลการวิจัยครั้งนี้ มีประเด็นสำคัญเกี่ยวกับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาที่มีผลต่อของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 ดังต่อไปนี้

1. ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 โดยรวมและเป็นรายด้านอยู่ในระดับมาาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษา ได้ผ่านการอบรมคัดเลือกเข้าเป็นผู้บริหารสถานศึกษา

ผู้บริหารจึงมีคุณภาพ และมีการพัฒนาศักยภาพของตนเองด้วยวิธีการที่หลากหลาย เช่น เข้ารับการศึกษาต่อในระดับบัณฑิตศึกษาเพิ่มพูนความรู้ การดูงาน การอบรมสัมมนา ประกอบกับ ยุคปัจจุบันเป็นยุคของการเปลี่ยนแปลงทุกองค์การจะต้องเผชิญกับสภาวะการเปลี่ยนแปลง ทุกองค์การจึงมีความจำเป็นที่จะต้องมีการเปลี่ยนแปลง ซึ่งปัจจัยหนึ่งที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผล ขององค์การ มีอิทธิพลต่อการปฏิบัติงาน รวมทั้งส่งผลต่อการพัฒนาศักยภาพของบุคลากร ในองค์การปัจจัยนั้นคือภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง สอดคล้องกับงานวิจัยของ ธวัชชัย หอมยามเย็น (2548 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า จากการศึกษาภาวะผู้นำ การเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยภาพรวมพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษา มีระดับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงอยู่ในระดับมาก

2. ประสิทธิภาพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 โดยรวมและเป็นรายด้าน อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากสถานศึกษามีครูและบุคลากร ที่มีความรู้ความสามารถ ประกอบด้วย ผู้บริหารที่มีวิสัยทัศน์มีทักษะในการบริหารงาน ด้านการวางแผนกลยุทธ์ การปฏิบัติตามแผนที่เป็นระบบ รวมถึงทักษะในการแก้ปัญหา มุ่งพัฒนา ให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น มีครูผู้สอนและบุคลากรทางการศึกษาที่มีความตั้งใจในการพัฒนา นักเรียนให้มีความรู้ มีทักษะ ในการเรียนรู้อย่างเต็มศักยภาพ จึงทำให้ประสิทธิผลของสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของพนพร เกษตรเวทิน (2554 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษา ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษาในกลุ่มอำเภอสตึก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4 ผลการวิจัยพบว่า ระดับประสิทธิผล ของสถานศึกษา โดยรวมและรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับมาก

3. ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา กับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 มีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับปานกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งนี้เป็นเพราะว่าจากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า ตัวแปรย่อยๆ ของภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงบางตัว มีค่าเฉลี่ยสูง บางตัวมีค่าเฉลี่ยต่ำ เมื่อนำไปหาค่าสหสัมพันธ์ อย่างง่ายกับประสิทธิผลของสถานศึกษา ซึ่งตัวแปรย่อย ๆ ของประสิทธิผลของสถานศึกษา บางตัวแปรมีค่าเฉลี่ยสูงบาง ตัวแปรมีค่าเฉลี่ยต่ำ จึงทำให้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่าง ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารกับประสิทธิผลของสถานศึกษามีค่าอยู่ในระดับปานกลาง ดังนั้นจึงต้องพัฒนาตัวแปรย่อย ๆ ของภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงทุก ๆ ด้าน และประสิทธิผลของ สถานศึกษาทุก ๆ ด้าน ให้มีค่าเฉลี่ยสูง ๆ เหมือนกัน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์จึงจะมีค่าระดับสูง เช่น จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลจะพบว่า ด้านประสิทธิผลของสถานศึกษาตัวแปรย่อย พบว่า

ความสามารถในการพัฒนานักเรียนให้มีทัศนคติทางบวก กับความสามารถในการแก้ปัญหาภายในของสถานศึกษามีค่าเฉลี่ยต่ำแต่ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงโดยรวม มีค่าเฉลี่ยระดับสูง จึงทำให้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ออกมา อยู่ในระดับปานกลางเป็นส่วนใหญ่ แต่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่สอดคล้องกับผลการวิจัยของพนพร เกษตรเวทิน (2554 : บทคัดย่อ) ที่ศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของสถานศึกษาในกลุ่มอำเภอสตึก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4 ผลการวิจัยพบว่า ความสัมพันธ์ของภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารกับประสิทธิผลของสถานศึกษาโดยรวมมีความสัมพันธ์กันในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

4. ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 ดังสมการพยากรณ์อย่างง่าย คือ $\hat{Y} = 2.044 + .515 X$ หมายความว่า คะแนนภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา เปลี่ยนไป 1 หน่วย ทำให้ประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 เปลี่ยนไปเท่ากับ $2.044 + .515 X$ หน่วย แสดงว่าภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาส่งผลโดยตรงต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา ดังนั้นผู้บริหารจึงควรพิจารณาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงในสถานศึกษาตามแนวคิดภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของเบส และอโวลีโอ (Bass and Avoli. 1990 : 120 - 123) ทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ ด้านการกระตุ้นให้เกิดเจตจำนงดี ด้านการสร้างบารมี และด้านการคำนึงถึงปัจเจกบุคคล เพื่อให้ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษาในด้าน 4 ด้าน คือ ด้านความสามารถในการผลิตนักเรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น ด้านความสามารถในการพัฒนานักเรียนให้มีทัศนคติทางบวก ด้านความสามารถในการปรับเปลี่ยนและพัฒนาโรงเรียน และด้านความสามารถในการแก้ปัญหาภายในโรงเรียน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของทิพวรรณ ปุณณินท์ (2551 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาอิทธิพลของภาวะผู้นำ การเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารต่อประสิทธิผลของ โรงเรียนคาทอลิก สังกัดฝ่ายการศึกษาอัครสังฆมณฑล กรุงเทพฯ เขต 6 พบการศึกษาว่า องค์ประกอบของภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนคาทอลิก สังกัดฝ่ายการศึกษาอัครสังฆมณฑล กรุงเทพฯ เขต 6 มี 3 องค์ประกอบ ได้แก่ การสร้างแรงบันดาลใจ (X_2) ด้านการสร้างบารมี (X_1) และการคำนึงถึงเอกบุคคล (X_4) และปัจจัยภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียนด้านการสร้างแรงบันดาลใจ (X_2) ด้านการสร้างบารมี (X_1) และการคำนึงถึงเอกบุคคล (X_4) สามารถพยากรณ์ประสิทธิผลของโรงเรียนคาทอลิกสังกัดฝ่ายการศึกษา อัครสังฆมณฑล กรุงเทพฯ เขต 6 โดยเขียนในรูปสมการได้ดังนี้ $\hat{Y} = 913 + 0.391 (X_2) + 0.182 (X_4) + 0.180 (X_2) + 0.182 (X_4) + 0.180 (X_1)$ และสอดคล้องกับงานวิจัยของพนพร เกษตรเวทิน (2554 : บทคัดย่อ)

ได้ศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษาในกลุ่มอำเภอสตึก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4 ผลการวิจัยพบว่าความสัมพันธ์ของภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารรายด้านกับประสิทธิผลในสถานศึกษา โดยรวมมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยรวมอยู่ในระดับสูง โดยเรียงตามค่าความสัมพันธ์ (r_{xy}) จากมากไปน้อย คือ การกระตุ้นการใช้ปัญญา (X_3) พฤติกรรมมุ่งความสัมพันธ์รายบุคคล (X_4) การสร้างบารมี (X_1) และการสร้างแรงบันดาลใจ (X_2) ตามลำดับ และภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารที่มีอำนาจพยากรณ์ประสิทธิผลของสถานศึกษา โดยรวม เรียงตามลำดับจากตัวพยากรณ์ที่ดีที่สุด คือ การกระตุ้นการใช้ปัญญา (X_3) พฤติกรรมมุ่งความสัมพันธ์รายบุคคล (X_4) และการสร้างบารมี (X_1) โดยค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณของตัวพยากรณ์ (R^2) อธิบายความผันแปรของประสิทธิผลของโรงเรียนได้ร้อยละ 47.10 เขียนอยู่ในรูปสมการการพยากรณ์ได้ ดังนี้

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ

$$\hat{Y} = 1.292 + 0.412(X_3) + 0.166(X_4) + 0.054(X_1)$$

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน

$$Z_r = 0.472(X_3) + 0.198(X_4) + 0.068(X_1)$$

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาการศึกษภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาที่มีผลต่อของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังต่อไปนี้

ข้อเสนอแนะทั่วไป

จากการศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา พบว่า ด้านการสร้างบารมี มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ดังนั้นผู้วิจัยจึงขอเสนอแนะในประเด็นย่อย ๆ ดังนี้

1. การทำงานของผู้บริหารให้เป็นที่นับถือของผู้ร่วมงาน
2. ผู้บริหารต้องอุทิศตนเพื่อให้งานบรรลุเป้าหมาย

จากการศึกษาประสิทธิผลของสถานศึกษา พบว่า ด้านความสามารถในการพัฒนา นักเรียนให้มีทัศนคติทางบวก มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ดังนั้นผู้วิจัยจึงขอเสนอแนะ ดังต่อไปนี้

1. ส่งเสริมให้นักเรียนมีความรับผิดชอบทั้งในด้านการเรียนและหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย
2. ส่งเสริมให้นักเรียนมาสถานศึกษาสม่ำเสมอ รักการเรียนและทำงานร่วมกันได้อย่างมีความสุข

ความสุข

3. ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 ควรเพิ่มประสิทธิผลของสถานศึกษา โดยการผลิตนักเรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ สูงขึ้น
4. ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 ควรเพิ่มประสิทธิผลของสถานศึกษา ในการปรับเปลี่ยนพัฒนาสถานศึกษาและปรับปรุงวิธีการดำเนินงานในทุก ๆ ด้านอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ
5. ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 ควรเพิ่มประสิทธิผลของสถานศึกษา ในการแก้ปัญหาต่าง ๆ ภายในสถานศึกษา เช่น ด้านการใช้หลักสูตรสถานศึกษา การจัดกิจกรรม การเรียนการสอน หรือพฤติกรรมของนักเรียน

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับองค์ประกอบของภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงด้านอื่น ๆ ที่สามารถส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา
2. ควรมีการศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพเกี่ยวกับประสิทธิผลของสถานศึกษาเพื่อให้ได้องค์ความรู้ในเชิงลึกมาเปรียบเทียบกับงานวิจัยในเชิงปริมาณ หรือเพื่อเป็นการสนับสนุนงานวิจัยเชิงปริมาณ

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี